

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»
Факультет початкової, технологічної та професійної освіти
Кафедра теорії і практики технологічної та професійної освіти

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
« Основи безпеки життєдіяльності та охорони праці »
підготовки здобувачів
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

спеціальності 232 Соціальне забезпечення
(шифр і назва спеціальності)
за освітньо-професійною програмою «Соціальне забезпечення»
(назва програми)
мова навчання українська

Слов'янськ – 2021 р.

Розробники:

Бутиріна Марина Володимирівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії і практики технологічної та професійної освіти Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет»

Рецензенти:

Вовк Надія Валентинівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії і практики технологічної та професійної освіти Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет»

Яковенко Вікторія Георгіївна – кандидат медичних наук, доцент кафедри медико-біологічних основ охорони життя та ЦЗ Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет»

Силабус розглянуто і схвалено на засіданні кафедри теорії і практики технологічної та професійної освіти

Протокол № 16 від «29» червня» 2021 р.

Завідувач кафедри _____ **Бондаренко В.І.**

Затверджено та рекомендовано до впровадження

вченовою радою

Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

«29 серпня 2021 р.

протокол № 1

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи безпеки життєдіяльності та охорони праці

Кількість кредитів	3 кредити
Рік підготовки, семестр	2-й рік підготовки, 3-й семестр
Компонент освітньої програми	обов'язковий освітній компонент
Викладач	Бутиріна Марина Володимирівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії і практики технологічної та професійної освіти
Контактна інформація	Butyrina_mv@ukr.net
Консультації	Четвер 12.00 –14.00 (упродовж семестру)
Анотація навчальної дисципліни	<p><i>Об'єкт вивчення</i> – трудовий процес спеціаліста з соціального захисту в управлінні соціального захисту населення, територіальних центрах соціального обслуговування населення, центрах соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, центрах надання соціальних послуг, соціальних службах, пенсійному фонду, фондах соціального страхування від нещасних випадів на виробництві, страхових компаніях, фондах соціального страхування з тимчасової втрати працевздатності, фондах захисту інвалідів, центрах з оформлення субсидій, центрах зайнятості, інформаційно-аналітичних та консультаційних центрах та ін.</p> <p><i>Предмет вивчення</i> – безпека організації трудового процесу спеціаліста з соціального захисту у закладах соціального захисту з урахуванням принципів безпеки та охорони праці у нормальному режимі роботи та у надзвичайних ситуаціях.</p>
Опис навчальної дисципліни	<p><i>Мета навчальної дисципліни</i> – підвищити обізнаність у сучасних проблемах і головних завданнях безпеки життєдіяльності та здатність визначити коло своїх обов'язків з питань виконання завдань професійної діяльності з урахуванням ризику виникнення небезпек, які можуть спричинити надзвичайні ситуації та привести до несприятливих наслідків під час виконання професійних обов'язків; сформувати готовність до ефективного використання положень нормативно-правових документів з охорони праці та основних методів збереження здоров'я та працевздатності підлеглих у своїй діяльності, здатність до безпечної організації трудового процесу уофісі та</p>

	<p>складання плану власного здорового професійного довголіття.</p> <p><i>Компетентності, які формуються упродовж вивчення курсу:</i></p> <p>ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ФК 21. Знання і розуміння системи соціального захисту та діяльності соціальних служб.</p> <p><i>Ключові слова:</i> безпека життєдіяльності, ризик, надзвичайна ситуація, охорона праці, мікроклімат, норми освітлення, електробезпека, пожежна безпека, робоче місце.</p> <p><i>Очікувані результати навчання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аналіз механізмів впливу природних, техногенних, соціальних небезпек на людину, визначення характеру взаємодії організму людини з небезпеками середовища існування з урахуванням специфіки впливу, механізму токсичної дії небезпечних речовин, енергетичного впливу та комбінованої дії уражальних факторів. 2. Аналіз робочого середовища на наявність небезпечних та шкідливих факторів; визначення умов праці та навчання (виховання) відповідно до санітарно-гігієнічної класифікації. 3. Використання нормативної та законодавчої бази для забезпечення безпечних умов праці та навчання (виховання) у межах закладу соціального захисту та поза ним; 4. Оцінка ступеню електробезпеки обладнання та дотримання правил електробезпеки під час організації трудового процесу. 5. Організація протипожежного режиму у закладах соціального захисту та евакуації на випадок пожежі у закладі. 6. Надання допомоги та консультації працівникам, вихованцям (слухачам) та населенню з практичних питань безпеки життєдіяльності, охорони праці та захисту у надзвичайних ситуаціях. <p><i>Матеріали та ресурси:</i> дистанційний курс – http://ddpu.edu.ua:9090/moodle/course/view.php?id=2219</p>
Теми	<ol style="list-style-type: none"> 1. Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності. 2. Природні загрози та характер їхніх проявів і дії на

	<p>людей та об'єкти економіки.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Техногенні небезпеки та їхні наслідки. 4. Соціальні небезпеки, їхні види та характеристики. 5. Правові та організаційні основи охорони праці 6. Основи фізіології та гігієни праці 7. Основи виробничої безпеки
Методичні поради для викладачів «Як навчати?»	<p><i>Методи навчання:</i> словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (практичні заняття, розв'язок ситуацій та задач); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування); відео метод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (Moodle); самостійна робота (виконання групових проектів – за вибором).</p>
Методичні поради для здобувачів «Як навчатися?»	<p><i>Методи роботи зі здобувачами у процесі організації навчання:</i> лекція; постановка практичних завдань; постановка дослідницьких завдань; тестування.</p> <p><i>Вимоги, які висуваються викладачем до здобувача задля досягнення ними очікуваних результатів навчання:</i> відвідування лекційних занять та інтерактивна участь у опануванні навчального матеріалу курсу; виконання практичних та дослідницьких завдань своєчасно й на високому рівні; виконання завдань самостійної роботи.</p> <p><i>Види роботи здобувачів:</i> пошук інформаційних джерел, оцінювання їх якості та вірогідності інформації; аналіз інформаційних джерел різного типу; виконання практичних завдань; планування й проведення часткових теоретичних та емпіричних досліджень; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; тестування; есе.</p>
Оцінювання	<p><i>Види поточного контролю:</i> опитування, практичні завдання, тестування, есе.</p> <p><i>Вид підсумкового контролю – залік.</i></p> <p><i>Мінімальна та максимальна кількість балів за результатами підсумкового контролю:</i> 60 б. – 100 б.</p> <p><i>Критерії оцінювання:</i> практичні роботи оцінюються за рівнями: репродуктивний (2 б), конструктивний (3 б), творчий (4 б): 2 бали виставляється якщо у відповіді наведено лише визначення головного питання; 3 бали виставляються за відповідь, у якій не виявлено розуміння основного змісту навчального матеріалу або в якій допущено кілька суттєвих помилок; 4 балами оцінюється повна і правильна відповідь на підставі</p>

вивчених теорій, правил тощо, матеріал викладено в певній логічній послідовності, водночас наведено приклади. Відсутність відповіді не оцінюється взагалі.

Відвідування лекційних та практичних занять обов'язкове.

Розподіл балів, що присвоюється студентам, із розподілом за темами за результатами поточного контролю

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота (тестування чи виконання групового проекту)	
	макс	мін	макс	мін	макс	мін
T1	1	0	4	2		
T2	1	0	4	2		
T3	1	0	4	2		
T4	1	0	4	2		
T5	1	0	4	2		
T6	3	0	12	6		
T7	4	0	16	8		
Всього	12	0	48	24	40	За результатами тестування чи виконання проекту

Дедлайном для виконання самостійних завдань є підсумкове тестування у Moodle, результати якого додаються до сумарного балу за практичні та лекційні заняття. У разі виконання групового проекту, дедлайном вважається захист цього проекту, під час якого оцінюється: якість презентації (10б), актуальність проекту (10б), глибина розробки теми (10б), достовірність інформації (10б). Коефіцієнт академічний від викладача за внесок кожного у спільну справу ($1-10б*0,1$), коефіцієнт Soft Skills при взаємному оцінюванні ($1-10б*0,1$).

Підсумковий контроль полягає у визначенні суми набраних балів та виставлення відповідної оцінки.

Перескладання заліку відбувається за загальноприйнятою в ДВНЗ ДДПУ процедурою.

Відповіальність за дотримання академічної добродетелі у відповідях на практичні та самостійні завдання покладається на здобувача вищої освіти. У разі виявлення випадків порушення принципів академічної добродетелі загальна кількість набраних балів здобувача освіти анулюється і він повинен пройти курс повторно.

Переваги вивчення	Навчальна дисципліна	«Основи безпеки
--------------------------	----------------------	-----------------

**навчальної дисципліни
«Бонус вивчення»**

життєдіяльності та охорони праці» є єдиним курсом у ОП «Соціальне забезпечення» бакалаврського рівня, під час вивчення якого комплексно розкриваються питання безпечної організації трудового процесу у закладах соціального захисту з урахуванням принципів і правил безпеки та вимог охорони праці, що дозволить випускнику надалі безпечно організовувати трудовий процес у стандартних умовах та під час надзвичайних ситуацій, працювати на посаді спеціаліста, а також в адміністрації закладів соціального захисту, реалізуючи особисті лідерські та підприємницькі здібності.

кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри теорії
і практики технологічної та
професійної освіти

М.В. Бутиріна